

UMOWA Nr ...../2023
zawarta w dniu ..... 2023 r.

pomiędzy:

Żłobkiem Miejskim w Jedlinie-Zdroju,

w imieniu którego działa:

Dyrektor – Weronika Krzywda

zwanym w treści umowy „Zamawiającym”,

a

....., działająca/cym pod nazwą (firma) .....
z siedzibą w (kod: ....-.....) ..... ul. .... na podstawie
wpisu do ..... prowadzonej/go przez ....., o statusie
aktywnym, z numerem ewidencyjnym NIP....., REGON ....., zwaną/ym w treści
umowy „Wykonawcą”, o następującej treści:

§ 1

Przedmiot zamówienia (umowy)

1. Na podstawie wyboru oferty złożonej w dniu ..... 2023 r. Zamawiający zleca, a Wykonawca przyjmuje do wykonania Usługę cateringową dla dzieci (1-3 lat) w Żłobku Miejskim w Jedlinie-Zdroju, zgodnie z warunkami zawartymi w niniejszej umowie, zaproszeniu do złożenia propozycji oferty oraz ofercie Wykonawcy, które stanowią odpowiednio załączniki 1-2 do niniejszej umowy.
2. Wykonawca zobowiązuje się w ramach umowy do przygotowania i dowozu 4 posiłków dziennie dla grupy **30** dzieci z zachowaniem wymogów wynikających z przepisów sanitarnych oraz z należytą dbałością o estetykę podawanych posiłków.
3. Termin realizacji przedmiotu zamówienia (umowy):
  - a) rozpoczęcie realizacji usług: **02.01.2024 r.**
  - b) zakończenie realizacji usług: **31.12.2024 r.**
4. Wykonawca będzie dostarczał posiłki dobrej jakości zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami i normami dotyczącymi żywności, w szczególności zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. 2023, poz. 1448).
5. Wykonawca zobowiązany jest do przygotowania posiłków o najwyższym standardzie, na bazie produktów najwyższej jakości i normami bezpieczeństwa zgodnymi ze standardami HACCP, w jakości i konsystencji potraw odpowiednich dla dzieci w wieku 1 do 3 lat. Posiłki muszą spełniać wymogi żywieniowe zalecane przez Instytut Matki i Dziecka dla dzieci w wieku do 3 lat oraz być zgodne z obowiązującymi normami żywieniowymi wg Instytutu Żywności i Żywienia.
6. Posiłki będą dowożone dwukrotnie w ciągu dnia w godz. od 7:30 do 8:00 (śniadanie i II śniadanie, podwieczerek) oraz w godz.: 11:30 do 12:00 (dwudaniowy obiad) od poniedziałku do piątku (bez sobót, niedziel oraz dni ustawowo wolnych) – do siedziby Żłobka Miejskiego tj. ul. Słowackiego 5, 58-330 Jedlina-Zdrój.
7. Wykonawca obowiązany jest dostarczać aktualny tygodniowy jadłospis w tygodniu poprzedzającym obowiązywanie danego jadłospisu na adres mailowy: biuro@zlobekjedlina.pl.
8. Tygodniowy jadłospis należy przygotować zgodnie z zastosowaniem norm i zaleceń dotyczących prawidłowego postępowania w żywieniu zbiorowym najmłodszych dzieci.
9. Zamawiający nie dopuszcza aby w ciągu jednego tygodnia (5 dni) wystąpiła powtarzalność tego samego dania.
10. Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany przez Wykonawcę zestawu w wyjątkowych wypadkach z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, takich jak: pożar, powódź i inne nagłe zdarzenia losowe. O zmianie Wykonawca obowiązany jest zawiadomić uprawnionych i Zamawiającego przed rozpoczęciem wydawania posiłków, przy czym zawiadomienie

Zamawiającego powinno zawierać przyczyny zmiany.

11. Wartość kaloryczna każdego z posiłków musi być zgodna z aktualnymi normami żywienia dla populacji polskiej w zakresie określonej grupy wiekowej.
12. Posiłki muszą być sporządzane zgodnie z wymogami sztuki kulinarnej i sanitarnej dla żywienia zbiorowego. Muszą być wykonywane ze świeżych artykułów spożywczych posiadających aktualne terminy przydatności do spożycia.
13. Wykonawca obowiązany jest dostarczać posiłki własnym środkiem transportu posiadającym wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie żywienia cateringowego zgodnie z ustawą z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2023r. poz. 1448).
14. Wykonawca będzie dostarczać posiłki własnym transportem, w specjalistycznych termosach gwarantujących utrzymanie odpowiedniej temperatury oraz jakości przewożonych potraw. Posiłki muszą mieć odpowiednią temperaturę w chwili dostawy, wymaganą dla posiłków obiadowych.
15. Wykonawca zobowiązany jest do zachowania czystości termosów, w których odbywać się będzie transport posiłków.
16. Świadczenie usług żywieniowych powinno być zgodne, w szczególności z ustawą z dnia 25 sierpnia 2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2023 r. poz. 1448) oraz zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego i Instytutu Żywności i Żywienia w sprawie norm wyżywienia i żywienia, jakie obowiązują w zakładach żywienia zbiorowego oraz jakości zdrowotnej żywności, z uwzględnieniem:
  - a) jakości usług – w sposób gwarantujący jakość posiłków zgodną z zalecanymi normami dotyczącymi zawartości składników pokarmowych zapewniając różnorodność diety z uwzględnieniem specyfiki żywienia dzieci i młodzieży,
  - b) cyklu produkcyjnego i jego poszczególnych etapów - przestrzegania zasad sanitarno-higienicznych na każdym etapie: produkcji posiłków, wydawania posiłków, składowania i magazynowania produktów, przewozu posiłków – posiłki gorące, świeże, smaczne i estetyczne,
  - c) personelu – kwalifikacje i niezbędne badania lekarskie.
17. Przygotowanie, dostarczenie i wydanie posiłków przez Wykonawcę winno odbywać się zgodnie z obowiązującymi Zasadami Dobrej Praktyki Żywienia Zbiorowego oraz HACCP.
18. Wykonawca zobowiązany jest posiadać aktualną decyzję Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego zezwalającego na prowadzenie działalności w zakresie objętym zamówieniem.
19. W przypadku jakichkolwiek zastrzeżeń ze strony Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, bądź innych służb uprawnionych do przeprowadzenia kontroli obowiązków usunięcia nieprawidłowości i skutków z tym związanych obciążać będzie Wykonawcę.
20. Posiłek, sposób jego przygotowania i wydawania, kuchnia (miejsce do przygotowania posiłków) oraz transport powinien spełniać warunki określone w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, w szczególności w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2023r. poz. 1448), oraz w przepisach wykonawczych.
21. Wykonawca jest odpowiedzialny wobec Zamawiającego za przestrzeganie przez osoby wykonujące w jego imieniu zamówienie w pełnym zakresie obowiązujących przepisów BHP, p. poż. i higieniczno-sanitarnych. Odpowiada on za ich działania oraz za działania własne oraz ponosi odpowiedzialność prawną i materialną wobec osób trzecich za naruszenie ww. przepisów oraz w zakresie wykonywanej usługi (jakości produktów i przygotowania posiłków, ich zgodności z obowiązującymi normami oraz wymagań higieniczno-sanitarnych i porządkowych).

22. Wykonawca jest wytwórcą odpadów powstałych przy realizacji przedmiotowego zamówienia publicznego i ponosi tym samym pełną odpowiedzialność za gospodarowanie tymi odpadami oraz koszty z tym związane zgodnie z ustawą o odpadach.

§ 2

1. Zamawiający zastrzega sobie prawo do okresowego przeprowadzania kontroli należytego wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę, w tym w trakcie przygotowania posiłków w miejscu ich produkcji oraz przestrzegania obowiązujących przepisów sanitarnych i zaleceń Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, jak też innych wymogów, w szczególności w zakresie świeżości potraw i terminu przydatności do spożycia oraz estetyki podawania posiłków.
2. Zgłoszone przez Zamawiającego zastrzeżenia winny być uwzględnione niezwłocznie przez Wykonawcę.
3. Za uchybienia ujawnione w trakcie kontroli np. Sanepidu wynikające ze świadczonej przez Wykonawcę usługi, której następstwem będą m. in. mandaty, kary odpowiada Wykonawca. W przypadku zastrzeżeń, co do jakości posiłków Zamawiający może poddać je badaniu laboratoryjnemu. W przypadku potwierdzenia w laboratorium nieprawidłowości Wykonawca będzie obciążony kosztami takiego badania. Jeżeli badania zostaną zlecone a nieprawidłowości nie będą potwierdzone wówczas koszty ponosi Zamawiający.
4. Jeżeli Wykonawca wykonuje przedmiot umowy w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową, Zamawiający może wezwać go do usunięcia nieprawidłowości i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu, Zamawiający może wypowiedzieć umowę z winy Wykonawcy.

§ 3

Wynagrodzenie

1. Za wykonane usługi Wykonawcy przysługuje wynagrodzenie wynikające z iloczynu: ceny jednostkowej zaoferowanej przez Wykonawcę i zatwierdzonej przez Zamawiającego oraz faktycznej ilości wydanych pakietów żywienia, potwierdzonych przez Zamawiającego.
2. Do celów rozliczeniowych Strony przyjmują cenę netto dowiezonego jednego dziennego zestawu żywienia (śniadanie, II śniadanie, obiad i podwieczorek), w wysokości: ..... zł (słownie: ..... i cenę brutto: ..... zł (słownie: .....) Ceny określone w ust. 2 będą niezmiennie w czasie trwania umowy.
3. Łączne całkowite wynagrodzenie Wykonawcy z tytułu wykonania przedmiotu umowy szacunkowo ustala się na kwotę netto: ..... zł (słownie: ..... złotych) i kwotę brutto: ..... zł (słownie: ..... złotych).
4. Wynagrodzenie Wykonawcy obejmuje wszystkie koszty, jakie Wykonawca ponosi w związku z prawidłową realizacją przedmiotu umowy, zgodnie z wymaganiami opisanymi w zaproszeniu do złożenia propozycji oferty, a w szczególności zawiera: koszty wynagrodzeń pracowników, koszty artykułów spożywczych i przemysłowych, koszty urządzeń koniecznych do prawidłowego wykonania usługi, koszty transportu, a także koszty ogólne, w tym: wszelkie podatki, opłaty i elementy ryzyka związane z realizacją zamówienia, zysk Wykonawcy oraz podatek VAT.
5. Kwota określona w ust. 3 może ulec zmniejszeniu w zależności od potrzeb Zamawiającego bez prawa Wykonawcy do dochodzenia z tego tytułu jakichkolwiek roszczeń.
6. Kwota określona w ust. 3 może ulec zwiększeniu w zależności od potrzeb Zamawiającego bez prawa Wykonawcy do dochodzenia z tego tytułu jakichkolwiek roszczeń.
7. Przyjmuje się, że okresem rozliczeniowym za wykonane usługi będzie miesiąc kalendarzowy.
8. Wykonawca będzie wystawiał faktury do 5-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym usługi zostały wykonane.
9. Podstawą wystawienia faktury będąienne zgłoszenia do posiłków liczby dzieci przesyłane przez

Żłobek Miejski, każdego dnia roboczego do godz. 6:30 na adres e-mail Wykonawcy:
.....

- Potwierdzony przez Zamawiającego wykaz ilości dostarczonych w danym dniu posiłków będzie załącznikiem do faktury i podstawą obliczenia należności.** W przypadku gdy Zamawiający po weryfikacji faktury VAT nie potwierdzi zasadności wysokości wskazanego w fakturze VAT wynagrodzenia Wykonawcy, Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie w zweryfikowanej wysokości, a Wykonawca zobowiązany jest do dokonania korekty faktury VAT.
10. Zapłata miesięcznego wynagrodzenia należnego Wykonawcy następować będzie przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy: ..... Nr ..... , w terminie **14 dni** od dnia doręczenia Zamawiającemu. Za datę płatności uznaje się dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
11. Faktury Wykonawcy powinny być adresowane na Nabywcę tj. Gminę Jedlina-Zdrój, ul. Poznańska Nr 2, 58-330 Jedlina-Zdrój, NIP: 886-25-72-796, REGON: 890718202 natomiast Odbiorcą będzie Żłobek Miejski w Jedlinie-Zdroju (58-330) ul. Słowackiego 5 NIP: 8863011692 i potwierdzone przez Zamawiającego.

§ 4

Kary i odszkodowania

1. Strony ustalają odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy w formie kar umownych, w następujących przypadkach i wysokościach:
- 1) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
    - a) za odstąpienie od umowy lub jej rozwiązanie w trybie natychmiastowym z przyczyn zależnych od Wykonawcy, w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, określonego w § 3 ust. 3 umowy,
    - b) w przypadku niedostarczenia w danym dniu posiłków do Żłobka z przyczyn zależnych od Wykonawcy, Zamawiający naliczy Wykonawcy karę umowną, w wysokości równoważności niedostarczonych posiłków, za każdy stwierdzony przypadek,
    - c) w przypadku zwłoki Wykonawcy w wydawaniu posiłków w godzinach (czasie), o których mowa w § 1 ust. 6 umowy, bez względu na przyczynę zwłoki, Zamawiający naliczy Wykonawcy karę umowną, w wysokości 50 zł, za każdą godzinę zwłoki,
    - d) w przypadku trzykrotnego dostarczenia posiłków o zaniżonej wartości wagowej lub kalorycznej w danym miesiącu, trzykrotnego dostarczenia posiłków niezgodnie z ustalonymi dietami i jadłospisem oraz trzykrotnego dostarczenia posiłków o mniejszej ilości w danym miesiącu – Zamawiający naliczy Wykonawcy karę umowną w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, określonego w § 3 ust. 3 umowy.
  - 2) Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną za odstąpienie od umowy lub jej rozwiązanie w trybie natychmiastowym z przyczyn zależnych od Zamawiającego, w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, określonego w § 3 ust. 3 umowy.
2. Jeżeli kary umowne nie pokryją poniesionej szkody, Strony mogą dochodzić odszkodowania uzupełniającego do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody.
3. Wykonawca ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą wobec Zamawiającego i osób trzecich za działania i zaniechania własne oraz osób, z których pomocą zobowiązania będące przedmiotem umowy będzie wykonywał.
4. Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie kar umownych z przysługującego mu wynagrodzenia.
5. W przypadku odstąpienia od umowy lub jej rozwiązania w trybie natychmiastowym Zamawiający ma prawo do zastrzeżonych kar umownych i odszkodowania, a kary umowne wskazane w ust. 1 pkt 1 litera a)-d) powyżej sumują się.

6. Kara umowna powinna być zapłacona przez Wykonawcę lub Zamawiającego w terminie 14 dni od dnia wystąpienia z żądaniem zapłaty.

§ 5

Rozwiązanie i odstąpienie od umowy

1. Strony mogą rozwiązać umowę z zachowaniem 1 – miesięcznego okresu wypowiedzenia – ze skutkiem na ostatni dzień miesiąca kalendarzowego w szczególności:
  - 1) Zamawiający w przypadku: powtarzających się skarg na jakość posiłków i sposób ich przygotowania, rozumianych jako 3 skargi, zgłoszone w terminie jednego miesiąca do Zamawiającego, niezachowania kaloryczności, dietetyki, gramatury i różnorodności posiłków,
  - 2) Wykonawca w przypadku: stwierdzenia, że Zamawiający notorycznie opóźnia się z zapłatą za wykonaną część usługi.
2. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od niniejszej umowy, bez obowiązku wyznaczania dodatkowego terminu Wykonawcy na usunięcie naruszenia umowy, lub rozwiązania niniejszej umowy bez okresu wypowiedzenia, według uznania Zamawiającego, w całości lub w części, jeżeli Wykonawca rażąco narusza warunki i postanowienia niniejszej umowy, w szczególności jeżeli:
  - 1) jeśli zostanie złożony wniosek o upadłość Wykonawcy, zostanie rozpoczęta likwidacja działalności gospodarczej Wykonawcy lub zostanie wydany nakaz zajęcia majątku Wykonawcy – w terminie 14 dni od dnia uzyskania przez Zamawiającego wiedzy o zaistniałych zdarzeniach,
  - 2) Wykonawca (z przyczyn leżących po jego stronie) nie przystąpił do świadczenia usług w terminie określonym w § 1 ust. 3 umowy lub przerwał realizację świadczenia usług i nie realizuje ich przez okres 2 dni, pomimo pisemnego wezwania przez Zamawiającego do wznowienia usług – w terminie 14 dni od dnia bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego przez Zamawiającego do wznowienia usług,
  - 3) w razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy – w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach.
3. Odstąpienie od umowy lub jej rozwiązanie wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności i musi zawierać uzasadnienie obejmujące opis podstaw faktycznych i prawnych tej czynności. Odstąpienie od umowy lub jej rozwiązanie w trybie natychmiastowym uznaje się za skuteczne z chwilą doręczenia oświadczenia Wykonawcy.

§ 6

Dopuszczalne zmiany treści zawartej umowy

1. Wprowadzenie zmian w treści umowy wymaga sporządzenia pod rygorem ich nieważności pisemnego aneksu, a potrzeba ich wprowadzenia może wynikać z następujących okoliczności:
  - 1) gdy zmianie ulegnie numer rachunku bankowego Wykonawcy, o którym mowa w § 3 ust. 10 umowy,
  - 2) zmianą powszechnie obowiązujących przepisów prawa lub wynikających z prawomocnych orzeczeń lub ostatecznych aktów administracyjnych właściwych organów - w takim zakresie, w jakim będzie to niezbędne w celu dostosowania postanowień umowy do zaistniałego stanu prawnego lub faktycznego,
  - 3) siłą wyższą - rozumianą jako wystąpienie zdarzenia nadzwyczajnego, zewnętrznego, niemożliwego do przewidzenia i zapobieżenia, którego nie dało się uniknąć nawet przy zachowaniu najwyższej staranności, a które uniemożliwia Wykonawcy wykonanie jego zobowiązania w całości lub części. W razie wystąpienia siły wyższej Strony umowy zobowiązane są dołożyć wszelkich starań w celu ograniczenia do minimum opóźnienia w wykonywaniu swoich zobowiązań umownych, powstałego na skutek działania siły wyższej.

§ 7

Przedstawiciele stron

1. Wykonawca zapewni realizację przedmiotu umowy przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie.
2. Zamawiający upoważnia do kontaktów z Wykonawcą w sprawach związanych z realizacją umowy: P. ...., tel. ...., e-mail .....
3. Wykonawca upoważnia do kontaktów z Zamawiającym w celu realizacji umowy: P..... tel....., e-mail.....
4. Wykonawca zobowiązany jest do ścisłej współpracy z upoważnionymi przedstawicielami Zamawiającego, w celu prawidłowej realizacji przedmiotu umowy.

§ 8

Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego, w tym przepisy dotyczące umowy zlecenia, ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1327 z późn. zm.).
2. Wykonawca nie może przenieść wierzytelności wobec Zamawiającego wynikających z niniejszej umowy bez zgody Zamawiającego wyrażonej pod rygorem nieważności w formie pisemnej.
3. Jakakolwiek zmiana i uzupełnienie postanowień niniejszej umowy wymaga pod rygorem nieważności formy pisemnej.
4. Wszystkie spory wynikające na tle wykonania niniejszej umowy, które nie mogą być rozstrzygnięte polubownie, będą rozpatrywane przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Zamawiającego.
5. Umowę sporządzono w czterech jednobrzmiących egzemplarzach, trzy egzemplarze dla Zamawiającego, jeden egzemplarz dla Wykonawcy.

§ 9

Klauzula informacyjna

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), dalej „RODO”, Zamawiający informuje, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Burmistrz Miasta Jedlina-Zdrój ul. Poznańska 2 58-330 Jedlina Zdrój. zwany dalej Administratorem; Administrator prowadzi operacje przetwarzania Pani/Pana danych osobowych.
2. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych osobowych, kontakt: tel.: 666067085, email: aleksandra@eduodo.pl adres do korespondencji: Żłobek Miejski w Jedlinie-Zdroju ul. J. Słowackiego 5, 58-330 Jedlina Zdrój.
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy.
4. Podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.
5. Podanie danych jest niezbędne do zawarcia umowy, w przypadku niepodania danych niemożliwe jest zawarcie umowy.
6. Posiada Pani/Pan prawo do:

- a) żądania od Administratora dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania,
  - b) usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych,
  - c) wniesienia sprzeciwu wobec takiego przetwarzania,
  - d) przenoszenia danych,
  - e) wniesienia skargi do organu nadzorczego Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
7. Pani/Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.
8. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres 5 lat.
9. Jednocześnie Zamawiający przypomina o ciążyącym na Pani/Panu obowiązku informacyjnym, względem osób fizycznych, których dane przekazane zostaną Zamawiającemu w związku z prowadzonym postępowaniem i które Zamawiający pośrednio pozyska od Wykonawcy biorącego udział w postępowaniu.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

Sporządził: A.Sobusiak
Sprawdził: *W. Kąkol*